

KONINCK, Lodewijk de, katholiek dichter en schoolman (Hoogstraten 30 oktober 1838 - Retie 22 maart 1924).

Na zijn onderwijzersacte te hebben behaald aan de rijksnormaalschool te Lier had hij tot 1879 een betrekking in Antwerpen. De schooloorlog deed hem ontslag nemen. Hij werd diocesaan inspecteur. In 1874 verschenen de eerste gedeelten van *Het Menschdom verlost*, luid bejubeld door de katholieke instanties, niet het minst door de hogere clerus, – tot de grond toe afgebroken, o.a. door J. Nolet de Brauwere van Steeland. Afgezien van de literaire waarde van dit stuk, dat in 1883 uitgroeide tot 21.000 verzen, betekende dit epos een poëtische verklanking van het zuiverste ultramontanisme in Vlaanderen. Een halve eeuw lang heeft de jeugd in de studentenbonden en in de colleges stukken uit *De Konincks Vaderlandsche Tafereelen* gedeclameerd (*Het Franse heer trekt af...*). Verscheidene van zijn gedichten zijn op muziek gezet door Edgar Tinel.

Na 1874 kwam De Koninck, op verzoek van superior Delbar, midden in de gezagscrisis naar Roeselare vanwege de „groote storinge” (7 februari 1875). De dichter was van het academiejaar 1876-'77 af bijna ononderbroken tot 1883-'84 te gast bij het genootschap *Met Tijd en Vlijt*. Zijn invloed op de katholieke flamingantische jongeren was groter dan men algemeen aanneemt. Gedeeltelijk zijn Albrecht Rodenbach en Pol de Mont door hem beïnvloed. Zijn politico-religieuze en papis-tische poëzie, verankerd in de figuur van paus Pius IX, bleef lang nawerken, tot bij Lodewijk Dörfel en Cyriel Verschaeve.

Gedurende korte tijd werkte hij mee aan de landdagbeweging, naast Adolf Pauwels, August Laporta en I. de Beucker, voor de vernederlandsing van het middelbaar onderwijs (10 september 1883), maar de huldezitting te Leuven op 12 juni 1884 bewees dat het jongere gehoor dit soort van ultramontanisme niet meer op prijs stelde.

WERKEN: *Het Menschdom verlost* (1874; 1883); - *Galerij van vaderlandsche Tafereelen opgehangen rond de viering van P.P. Rubens* (1878); - *Kerk en Paus* (1887).

LITERATUUR: *Verslag over de werkzaamheden van het Taalen Letterlievend Studentengenootschap Met Tijd en Vlijt*, in *Annuaire de l'Université catholique de Louvain*, jg. 42 (1878, p. 102-171); jg. 43 (1879, p. 116-181); jg. 44 (1880, p. 134-189); jg. 45 (1881, p. 127-174); - J. Nolet de Brauwere van Steeland, *Letterkunde. Het Menschdom verlost*. - *Heldendicht in twaalf zangen, door L. De Koninck*, in *Nederlandsche Dicht- en Kunsthalle*, jg. 7, nr. 5 (oktober 1884, p. 258-268); nr. 6 (november 1884, p. 303-320); nr. 7 (december 1884, p. 368-386); nr. 8 (januari

1885, p. 419-439); - J. Nolet de Brauwere van Steeland, *Onder-
teekende vele „Tegenbemerkingen” op naamlooze „Eenige Be-
merkingen” over De Koninck's pseudo-epos*, in *Nederlandsche
Dicht- en Kunsthalle*, jg. 8, nr. 7 (december 1885, p. 333-354);
nr. 8 (januari 1886, p. 398-418); nr. 9-10 (maart-april 1886,
p. 470-490); - M. Rooses, *Een Heldendicht*, in *Derde Schetsen-
boek* (1886); - J. Planquaert, *Studiën over Het Menschdom ver-
lost*, in *Het Belfort*, jg. 2 (1887, p. 313-324); - J. de Cock,
Lodewijk de Koninck, in *Jong-Dietschland* (paasnummer 1903,
p. 180-187); - L. Dosfel, *Lodewijk De Koninck*, in *De Tijd* (26
maart 1924), en opgenomen in *Verzameld Werk*, V (z.j., p. 185-
186); - E. de Seyn, *De Koninck, Lodewijk*, in *Dictionnaire des
écrivains belges. Bio-bibliographie*, I (1930); - R. Sterkens, *Lode-
wijk de Koninck als dichter* (1934); - *Gedenkboek L. De Koninck*
(1938); - F. Baur, *Albrecht Rodenbach. Het leven, de persoon-
lijkheid* (1960, p. 120, 289, 303, 319-320); - J. Calbrecht, *Lode-
wijk de Koninck herdacht bij de 130^e verjaardag van zijn geboorte*,
in *Hoogstratens Oudheidkundige Kring*, jg. 38, nrs. 1-4 (1969,
p. 145-154); - H.J. Elias, *Geschiedenis van de Vlaamse Gedachte*,
III (1971, tweede uitgave).

ROMAIN VANLANDSCHOOT en JOZEF LAUWERYS